

Verkiezingsprogramma VDG 2018 - 2022

Voor De Gemeenschap

De Kracht van Lokaal

De Kracht van Lokaal

Inhoudsopgave	2
Waar staat VDG voor?	3
Speerpunten 2018 – 2022	4
Stadteland; vitale kernen en wijken	5
Een thuis voor iedereen	8
Veilige en schone leefomgeving	11
Groei	13
Maatwerk, waar mogelijk	16

Samen doen, samen werken en samen leven in een straat, wijk, dorp, in de hele gemeente Oss. Dat is waar wij – Voor De Gemeenschap – voor staan. Mensen blijven verbinden is daarvoor noodzakelijk. In dit verkiezingsprogramma leest u hoe wij dit de komende jaren willen realiseren. Vijf pijlers staan hierin centraal:

- 1. Stadteland; vitale kernen en wijken**
- 2. Een thuis voor iedereen**
- 3. Een veilige en schone leefomgeving**
- 4. Groei**
- 5. Maatwerk, waar mogelijk.**

OVER VDG

VDG is al 32 jaar actief. Gestart vanuit de voormalige gemeente Megen, Haren, Macharen, is VDG sinds 1994 een niet meer weg te denken factor in de gemeenteraad van de gemeente Oss. We zijn een onafhankelijke lokale partij zonder binding met landelijke politieke partijen. VDG bestaat uit leden met zeer verschillende landelijke politieke voorkeuren maar één gezamenlijk lokaal doel: Het beste bereiken voor de inwoners van de hele gemeente Oss.

We staan voor een praktische, duidelijke en eerlijke wijze van besturen. VDG doet dit met respect voor de inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. De leden van VDG zijn lid van meer dan 150 verenigingen en instellingen uit de hele gemeente Oss. Zij zorgen ervoor dat onze wethouders, raadsleden en burgerleden altijd weten wat er leeft in de wijken en kernen.

VDG NEEMT VERANTWOORDELIJKHEID

Sinds 1994 maakt VDG deel uit van een coalitie en nemen wethouders zitting in het dagelijks bestuur van de gemeente Oss. Ook in de periode waar het ging om zware bezuinigingsopgaven, is VDG niet weggelopen voor verantwoordelijkheid. Onze wethouders en raadsleden hebben – binnen een goede en stabiele coalitie – Oss goed door de crisisjaren geloodst. We zijn de financiële crisis voorbij, maar dat betekent niet dat we achterover kunnen leunen. Ook de komende jaren willen wij weer onze verantwoordelijkheid nemen. De gemeente krijgt steeds meer op het bordje. We zijn meer verantwoordelijk voor onze eigen omgeving. Dit geldt nu al in het sociale domein, maar de komende jaren ook op het gebied van het fysieke en ruimtelijke beleid. VDG is diep geworteld in de samenleving en is daarom in staat deze veranderingen mede vorm te geven.

SPEERPUNTEN 2018 – 2022

Voor de komende periode vormen de eerder genoemde 5 pijlers ons kompas. VDG hanteert daarbij de volgende uitgangspunten:

- Elke inwoner voelt zich thuis in de gemeente Oss en trots is op zijn/haar gemeente;
- Kwaliteit van de leefomgeving is van groot belang waarbij een gezonde balans gezocht wordt tussen wonen, werken en recreëren;
- We scheppen voorwaarden voor een duurzame economische groei;
- De gemeente Oss kent zowel de stedelijke problematiek als de plattelandproblemen. Maatwerk is nodig om tegemoet te komen aan de behoeften van onze inwoners;
- Zeker in het sociale domein is maatwerk het uitgangspunt, met veel aandacht voor:
  - Armoebestrijding.
  - Jeugdzorg.
  - Mantelzorg(ers)
  - Samen met wijk- en buurtbewoners
  - Ontmoeten; waarbij de ontmoetingsfunctie in wijken en dorpen belangrijk is;
- Sport, kunst en cultuur moeten voor alle inwoners toegankelijk zijn, maar ook financieel bereikbaar;
- De gemeente Oss biedt ruimte voor en kansen aan lokale initiatieven van inwoners, ondernemers en verenigingen;
- We willen dat de leefomgeving voor al onze inwoners veilig, schoon en leefbaar is;
- Oss is met haar stad, stadjes en vele kernen een bijzondere en kleurrijke gemeente. De eigen identiteit in de wijken en kernen willen we koesteren en behouden;
- De stad Oss heeft een centrumfunctie in de gemeente;
- De gemeente Oss heeft een centrumfunctie in de regio;
- Het bestuur staat dicht bij de inwoners;
- De gemeente voert een verantwoord en degelijk financieel beleid;

1 STADTELAND; VITALE KERNEN EN WIJKEN

Het stimuleren van activiteiten en behoudt van de eigen identiteit van wijken en kernen. Dat staat centraal binnen deze pijler. Onmisbaar zijn daarbij de voorzieningen die bijdragen aan onze eigen leefomgeving: scholen, kerken, gemeenschapshuizen, accommodaties voor (sport) verenigingen en zorg-op-maat. Dit alles vormt voor VDG de basis.

Voor de komende periode richten wij ons op de volgende concrete aandachtsgebieden.

VDG koestert wijkstichtingen, **WIJK- EN DORPSRADEN**. Zij staan dicht bij de inwoners. Door en met hen is het mogelijk om maatwerk voor de eigen leefomgeving te realiseren. Zij motiveren en stimuleren inwoners om zelf aan de slag te gaan in hun buurt. Door bijvoorbeeld het oprichten van een buurttuin, het onderhouden van het groen in de straat, het inrichten van rotondes en het opzetten van een zorgcoöperatie. Het is de taak van de gemeente deze processen te ondersteunen en mogelijk te maken. VDG vindt dat hier ook budgetten bij horen! Wij pleiten voor een apart budget, om goede initiatieven uit buurten en wijken te belonen. Wijk- en dorpsraden hebben ook een rol bij de veiligheid in de buurt. Door het ondersteunen van bijvoorbeeld buurtpreventieprojecten. Het is op dit moment niet altijd helder wat verwacht wordt van de wijk- en dorpsraden. De komende periode moet duidelijkheid komen over hun rol en taak.

VDG vindt het belangrijk dat er tijdig bouwlocaties en nieuwe bestemmingsplannen worden vastgesteld. De woningmarkt trekt aan en de vraag naar passende nieuwbouw neemt weer toe. Procedures kosten veel tijd, dus wil VDG dat er snel en slim wordt ingespeeld op mogelijkheden voor **WONINGBOUW**. Voor VDG is een gevarieerd aanbod in koop en huur, met name voor de doelgroepen jongeren en ouderen, uitgangspunt. Daarbij moet goed worden gekeken naar bouwmogelijkheden in de hele gemeente. Op deze manier kan ook in de kernen een bijdrage worden geleverd aan een evenwichtige opbouw en een stuk leefbaarheid. Bij het ontwikkelen van woningbouwplannen, moeten wijk- en dorpsraden vroegtijdig worden betrokken.

VDG vindt dat er ruimte moet komen voor nieuwe woonconcepten en alternatieve vormen van (her)bouw bij het ontwikkelen van ruimtelijke plannen. Daarnaast dient er een verloederingsfonds te komen dat kan helpen om vervallen panden aan te pakken. Bijzondere zorg hebben wij over de vrijkomende agrarische bebouwing. VDG wil dat beleid wordt vastgesteld, waarbij ruimte komt voor nieuwe gebruiksmogelijkheden, zodat leegstand en ongewenste illegale praktijken kunnen worden tegen gegaan.

Mede op aandringen van VDG zijn de welstandseisen de afgelopen jaren al fors versoepeld en lopen er al proefprojecten op het gebied van welstandsvrij bouwen. We willen daarin nog verder gaan en **WELSTAND** afschaffen. De raad stelt de kaders door beeldkwaliteitsplannen vast te stellen. Binnen deze kaders moeten inwoners de vrijheid hebben om te bouwen en verbouwen. Regels moeten zich beperken tot hoofdlijnen op items als veiligheid en gezondheid.

De **GRONDPRIJZEN** moeten redelijk zijn en blijven. Van belang voor het behoud en de uitbreiding van bedrijvigheid. En de mogelijkheden van woningbouw voor zelfbouwinitiatieven voor doelgroepen, bijvoorbeeld jongeren. Stunten met grondprijzen vindt VDG echter niet nodig.

Voor een duurzame inrichting en beheer van de **OPENBARE RUIMTE** zetten we in op kwaliteit, leefbaarheid, betrokkenheid en betaalbaarheid. De groene ruimten in de stad, wijken, kernen en het buitengebied moeten meer verblijfs- en gebruikskwaliteit krijgen. Sporten, recreëren, stadslandbouw en volkstuinen zijn functies die een belangrijke plek moeten krijgen in de openbare ruimte. VDG vindt dat belangrijk, hierdoor voelen mensen zich thuis in hun buurt of wijk. Niet alleen de groene zones tussen dorp en stad, maar ook de nieuwe natuurgebieden langs de Maas, op Herperduin en in de Maashorst, zijn van belang. Dit biedt ruimte voor onze inwoners om te recreëren en onthaasten. De vrijetijdsector kan hierop in spelen.

VDG is voorstander van het adopteren van openbaar groen of reststroken door groepen van inwoners. Reststroken mogen ook aan inwoners verkocht worden. VDG vindt dat de gemeente inwoners moet stimuleren, activeren en belonen om te komen tot eigen initiatieven en het verrichten van werkzaamheden in de eigen leefomgeving. De gemeente moet initiatiefnemers dan niet opzadelen met een dik pakket aan regels en kosten. Regels moeten zich in dergelijke gevallen beperken tot het gebied van veiligheid en gezondheid.

Ten aanzien van het **BUITENGEBIED** staan behoud van open landschappen en agrarisch en toeristisch/recreatief gebruik voorop. VDG vindt dat er terughoudend moet worden omgegaan met extra bebouwing in het buitengebied. Om het buitengebied leefbaar en netjes te houden is flexibiliteit noodzakelijk. Om verloedering en illegale praktijken tegen te gaan wil VDG, samen met de Provincie, onderzoeken of een aantrekkelijke sloopregeling in sommige gevallen een gewenste oplossing kan bieden.

VDG vindt dat de gemeente moet meedenken met en anticiperen op initiatieven van gebruikers en bewoners van het buitengebied. Beoordeel de plannen op toekomstmogelijkheden en durf buiten bestaande zekerheden en kaders te denken.

De **AGRARISCHE SECTOR** staat onder druk. VDG vindt dat het tijd is voor vernieuwend beleid voor de agrarische sector. Meer mogelijkheden voor functieverandering en nevenactiviteiten. De komende jaren zullen veel agrarische gebouwen niet meer agrarisch gebruikt worden. Steeds meer bedrijven stoppen met de agrarische bedrijfsvoering. Dit vraagt om actie van de gemeente.

VDG beseft dat de agrarische sector in grote delen van ons buitengebied nog altijd de belangrijkste pijler blijft. Duurzame bedrijven met voldoende toekomstperspectief, moeten daarom ruimte krijgen voor uitbreiding. Daarbij hoort een zorgvuldige afweging m.b.t. milieu, en gezondheid en welzijn voor dier en mens. Om goed oog te houden op de ontwikkelingen is en blijft het belangrijk dat de gemeente in gesprek blijft met alle partners en belangenorganisaties in het buitengebied.

DE VRIJETIJDSECONOMIE biedt kansen als tweede pijler in het buitengebied. VDG vindt het belangrijk dat de gemeente in gesprek blijft met lokale en regionale gesprekspartners, zoals de stichting Maasmeanders en het Platform Vrijetijd Oss.

VDG wil een aantrekkelijk en levendig **STADSCENTRUM** voor Oss. Wij zijn dan ook blij met het besluit dat de gemeenteraad in december heeft genomen voor de ontwikkeling van het Walkwartier. Dit besluit zal van grote invloed zijn op de toekomst van het Osse stadscentrum. VDG is positief over de toevoeging van cultuur en ontmoeten aan het stadscentrum. We willen verantwoordelijkheid nemen, tempo blijven maken en besluitvorming niet in de weg staan.

De zorg over leegstand in het centrum blijft. Het stadscentrum krijgt steeds meer een andere functie dan alleen winkelgebied. Verblijven en ontmoeten in het stadscentrum worden zoals gezegd steeds belangrijker. Bewoning van de stad zorgt ervoor dat het centrum vitaal blijft. VDG gelooft in deze ontwikkeling en wil daarbij niet alleen kijken naar winkelpanden, maar ook naar de mogelijkheden voor het ombouwen van kantoorpanden. Ook hier geldt maatwerk als uitgangspunt. Ondernemers met initiatieven die samen met bewoners uitgewerkt worden, moeten door de gemeente gesteund en gefaciliteerd worden. VDG wil vooral ook die initiatieven belonen, die de verbinding leggen tussen het stadscentrum en het buitengebied, zoals bijvoorbeeld winkels waarin verse producten uit de streek verkocht worden.

VDG is van mening dat Oss, als vijfde gemeente in Noord Brabant, een stadscentrum mag hebben met een centrumfunctie, niet alleen voor de eigen inwoners, maar ook voor de directe regio. Met een verzorgingsgebied van ruim 100.000 inwoners. Daarbij past een hoger ambitieniveau.

Voor de omgeving Raadhuislaan is een gevarieerde invulling nodig, zeker nu ook de kantorenmarkt sterk is gekrompen. Er moet ruimte komen voor ander gebruik (woonvormen, ambachtelijke bedrijvigheid) en experimenten. VDG wil dit faciliteren en bij eigenaren en ondernemers de uitdaging leggen om dit samen met de gemeente in te vullen. Het gebied heeft met de aanwezigheid van wonen en cultuur tal van aanknopingspunten voor een gezonde doorstart.

Het **CENTRUMMANAGEMENT** is sinds 2008 in Oss actief. Een onafhankelijke organisatie die er in toenemende mate aan bijdraagt dat ondernemers elkaar vinden en met elkaar samenwerken om het stadscentrum aantrekkelijker maken. Het centrummanagement bewijst steeds nadrukkelijker haar toegevoegde waarde voor het levendig houden van het Osse centrum. Het bruist de laatste jaren van de activiteiten, dat moet vooral zo doorgaan. De Taskforce Centrum moet wat VDG betreft dan ook worden gecontinueerd. Daarnaast wil VDG een onderzoek naar de mogelijkheden voor een Bedrijven Investeringszone (BIZ) in het Osse centrum.

2 EEN THUIS VOOR IEDEREEN

VDG vindt het belangrijk dat iedereen zich **THUIS** voelt in de gemeente Oss. Je thuis voelen is voor ieder mens anders. VDG beseft dat het echter niet mogelijk is het iedereen naar de zin te maken. We willen graag dat iedere gemeenschap de ruimte krijgt om een thuis mogelijk te maken. Wat daarvoor nodig is verschilt van dorp tot dorp, van wijk tot wijk en van stad tot stad. Samen met de inwoners moet worden bekeken op welke schaal en in welke vorm dit thuis vorm kan krijgen.

De gemeente Oss heeft in relatief korte tijd een enorme metamorfose ondergaan. Van een (industriële) kern met nauwelijks buitengebied naar een gemeente met 23 kernen en heel veel buitengebied. VDG realiseert zich dat veel inwoners dat gevoel van thuis in de hele gemeente gewoonweg niet kunnen hebben, puur vanwege het feit dat men grote delen van de gemeente niet goed genoeg kent.

VDG vindt het belangrijk dat de inwoners een plek hebben om elkaar te **ONTMOETEN** in buurten, wijken en kernen. Om actieve gemeenschappen te stimuleren is het van belang dat inwoners elkaar kunnen ontmoeten. Wij vinden het de verantwoordelijkheid van de gemeente om, samen met de inwoners, laagdrempelig ontmoeten op wijk en buurtniveau mogelijk te maken. Dit kan in een wijk- of dorps huis, maar ook op andere plekken. Ontmoeten is ook van belang als vangnet voor inwoners die in een sociaal isolement dreigen te komen.

Kinderen horen zich in hun eigen omgeving te kunnen ontwikkelen, daarom moet het primair **ONDERWIJS** zo veel mogelijk in alle kernen en wijken gehandhaafd blijven. Daar waar dit, als gevolg van schaalgrootte, onder druk dreigt te komen, ziet VDG kansen door functies te combineren in zogenaamde multifunctionele ruimten waar onderwijs, sport, cultuur en ontmoeten samen komen.

De stad Oss heeft een uitgebreid aanbod voor voortgezet onderwijs. VDG vindt het belangrijk dat het onderwijs zelf zorgt voor de aanwezigheid van variëteit. Zodat er wat te kiezen blijft voor de leerling en zijn/haar ouders. Daarnaast dient er voldoende aanbod te zijn voor kinderen die tijdelijk of (nog) niet mee kunnen in het reguliere onderwijs. VDG vindt dit een verantwoordelijkheid voor het onderwijs en gemeente samen. Indien nodig moet hierin gezamenlijk worden geïnvesteerd.

Een goede aansluiting van het voortgezet onderwijs op het beroepsonderwijs is van belang. Gelukkig is in Oss een ruim aanbod aan opleidingen op MBO-niveau aanwezig. Dit moet behouden blijven en waar nodig uitgebreid, om nog beter aan te kunnen sluiten op de vraag naar personeel op de regionale arbeidsmarkt. Met de komst van het expertisecentrum BIM5 is ook een brug naar HBO-onderwijs gemaakt. Wij gaan er vanuit dat de Osse bouwsector hiervan de vruchten kan gaan plukken. VDG wil actief kijken of ook in andere sectoren de aansluiting met HBO gemaakt zou kunnen worden. Daarbij moet vooral gekeken worden naar sectoren die van belang zijn voor Oss en de regio, te weten (maak)industrie, agrifood, bouw, logistiek, pharma en health.

De **TALENTENCAMPUS** Oss is van maatschappelijke meerwaarde voor Oss. De samenwerking tussen onderwijs, sport en bedrijfsleven die hier tot stand komt, biedt extra kansen voor jongeren, maar ook voor ouderen op de arbeidsmarkt. VDG vindt het belangrijk dat niet alleen de 'bewoners' van de Talentencampus hier profijt van hebben. Alle bedrijven, scholen en sportverenigingen in onze gemeente moeten gestimuleerd worden tot samenwerking met de Talentencampus. Door samenwerking kan de meerwaarde nog meer worden vergroot.

VDG ziet een belangrijke functie voor **SPORTVERENIGINGEN** in de directe leefomgeving van onze inwoners. We zien echter ook dat verenigingen het zwaar hebben; Sponsorinkomsten lopen terug, ledenaantallen dalen, zeker in de kernen, vaak als gevolg van de vergrijzing. Verenigingen zijn steeds meer afhankelijk van de hulp van vrijwilligers en moeten daarbij worden ondersteund. VDG wil samen met verenigingen zoeken naar mogelijkheden, om te komen tot, en behoud van vitale verenigingen. Hierbij heeft ook de gemeente een verantwoordelijkheid. VDG vindt dat verenigingen gestimuleerd en ondersteund moeten worden bij het zoeken naar mogelijkheden om de eigen inkomsten te verhogen. Bijvoorbeeld door multifunctioneel gebruik van voorzieningen.

Wij willen onze ogen echter niet sluiten voor de realiteit. VDG realiseert zich dat het een onmogelijke opgave is om alle aanwezige voorzieningen in stand te houden. Om de kosten voor de gemeente en (sport)clubs beter beheersbaar te houden wil VDG vrijwillige fusies stimuleren en faciliteren.

VDG ziet hier ook een belangrijke rol weggelegd voor het SEC (Sport Expertise Centrum) als ondersteuner en facilitator voor sportverenigingen. Het SEC heeft zich in de afgelopen periode bewezen als organisatie. VDG wil graag voortbouwen op de ingeslagen weg en ziet een belangrijke rol voor het SEC om de meerwaarde van sport als middel, ook op andere terreinen te laten zien. VDG vindt dat we Osse topsporters, ook in minder voor de hand liggende sporten, een rol moeten geven in de promotie van de sport. Extra aandacht wil VDG daarbij voor sporten voor mensen met een beperking. Naast het promoten van **SPORT EN BEWEGEN** heeft het SEC naar onze mening, een nadrukkelijke rol op het gebied van gezondheid en gezondheidsbeleving.

Dankzij VDG zijn de **LEGES** voor lokale evenementen afgeschaft. Voor de komende periode willen we meer kansen voor eigen initiatief bij (sport)verenigingen. Het moet voor verenigingen mogelijk worden om vergunningen en bestemmingsplanwijzigingen zonder leges- en administratiekosten te verkrijgen.

Voor VDG is uitgangspunt dat **KUNST EN CULTUUR** voor iedereen toegankelijk zijn. De Osse cultuursector heeft de laatste jaren veel veerkracht getoond. De professionele instellingen zoeken meer dan voorheen naar een hechte samenwerking met elkaar en naar meer betrokkenheid van de Ossenaar bij kunst en cultuur. VDG juicht deze ontwikkeling toe. Deze instellingen hebben laten zien hoe zij hun organisaties klaar willen stomen voor de toekomst. VDG wil een cultuurfonds, waaruit waardevolle initiatieven worden ondersteund. Voorwaarde is wel dat ook

amateurverenigingen op het gebied van kunst en cultuur kunnen meeprofiten. Ook hier is de laatste jaren veel gebeurd: culturele en kunstzinnige initiatieven schieten als paddenstoelen uit de grond en zijn bijna allemaal succesvol. Daar mogen we als Oss trots op zijn. We willen de amateurkunst blijvend stimuleren en ondersteunen, daar waar nodig door het bieden van **MAATWERK**. Carnaval is ook cultuur. Wagenbouwers moeten we blijven faciliteren bij het vinden van bouwlocaties. VDG is tot slot voorstander van kunst in de openbare ruimte. Wij zien dit niet alleen als verfraaiing van de openbare ruimte, maar ook als een extra kans voor toerisme en recreatie in onze gemeente.

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. VDG wil daarom initiatieven steunen die erop gericht zijn **JONGEREN** te prikkelen en uit te dagen om met eigen ideeën voor activiteiten en voorzieningen te komen. Wij willen hiervoor extra budget vrijmaken. VDG vindt dat hier een mooie rol ligt voor de jongerenraad, maar ook voor initiatieven uit de wijken en kernen.

3 VEILIGE EN SCHONE LEEFOMGEVING

Het begrip leefbaarheid is een containerbegrip geworden en dreigt daarmee aan kracht te verliezen. Voor VDG is leefbaarheid een omgeving met een goede balans tussen wonen, werken en recreëren.

Met de komst van de Omgevingswet veranderd ook de manier waarop we onze **LEEFOMGEVING** benaderen. De ingangsdatum voor de nieuwe Omgevingswet is nu voorzien voor 2021. VDG vindt dat ruimtelijke plannen moeten worden benaderd in de geest van de komende verandering, dus vanuit een gebiedsvisie. Dat betekent door inwoners gedragen plannen en een gemeente die zich minder verschuilt achter regels en wetgeving. Het principe durven door te doen, moet wat VDG betreft leidend zijn.

VDG vindt het belangrijk dat bewoners worden betrokken bij het **BEHEER EN ONDERHOUD** van de openbare ruimte. Die betrokkenheid is in de afgelopen jaren al op diverse manieren vorm gegeven. Helaas wordt door inwoners lang niet altijd ervaren dat die betrokkenheid ook door de gemeente op prijs wordt gesteld. Wij willen daarom dat de gemeente aan het begin van elk traject duidelijk heeft WAT mogelijk en niet mogelijk is, zodat de inwoners weten HOE zij invulling kunnen geven aan beheer en onderhoud in hun eigen straat of wijk.

De gemeente Oss is qua oppervlakte omvangrijk en heeft een gevarieerd landschap, waarin ook volop ruimte is voor **NATUUR**. We onderschrijven de uitgangspunten in de nieuwe wet natuurbescherming in de volle breedte. VDG koestert de natuur, maar vindt ook dat we van al dat moois moeten kunnen genieten. Natuurontwikkeling en mogelijkheden om hiervan te genieten moeten hand in hand gaan. Dat dit mogelijk is zien we de zowel in uiterwaarden langs de Maas, als ook in Herperduin. Wij vinden het belangrijk dat daarin steeds de balans gezocht wordt tussen natuurbeleving en recreatie en dat we niet doorslaan. Ook in de eigen leefomgeving zien we mooie voorbeelden, die VDG van harte ondersteunt. Of het nu gaat om het inrichten van een natuurspeeltuin in een wijk of dorp of wandelroutes in de uitloopgebieden rondom.

Een omvangrijke gemeente vraagt extra aandacht voor de **BEREIKBAARHEID**. Dat geldt zowel voor de bereikbaarheid van het stadscentrum en de voorzieningen, als ook voor de bereikbaarheid van de diverse kernen. Oss heeft al goede fietsverbindingen, die moeten op peil blijven. Voor een goede bereikbaarheid, vinden wij het belangrijk dat komende periode werk wordt gemaakt van de noordelijke ontsluiting van Oss. De studie hiernaar zou moeten worden uitgewerkt in een concreet plan. Ook voor het buitengebied geldt dat een goede ontsluiting belangrijk is. Of het nu is voor werk, school of de boodschappen, de infrastructuur moet geschikt en veilig zijn. Wij willen dat de komende periode proeven om te komen tot vermindering van het vrachtverkeer op Dorpenweg worden uitgevoerd. We willen dat de veren over water naar Gelderland in stand blijven. De wijk- en buurtbussen zijn belangrijk voor de mobiliteit van al onze inwoners. VDG vindt dat gemeente Oss moet beschikken over een goed en betaalbaar openbaar vervoersysteem.

We moeten zuinig zijn op onze gemeente zodat deze leefbaar is en blijft, ook voor de volgende generaties. **DUURZAAM** beleid op het gebied van energiebesparende initiatieven als wind- en zonne-energie is daarom belangrijk. VDG is voorstander van initiatieven tot het plaatsen van windmolens en zonneparken, mits deze goed worden ingepast in het landschap. Naast mogelijkheden tot het opwekken van energie, is energiebesparing het meeste effectief. Iets waaraan we zelf een grote bijdrage kunnen leveren. Dat begint, wat VDG betreft, met het opstellen van een besparingsagenda voor alle inwoners van de gemeente Oss. De Osse lokale Energie coöperatie (ECO) is een mooi burgerinitiatief. VDG vindt dat Oss dit soort initiatieven moet stimuleren en faciliteren. Daarnaast moet de gemeente zelf uiteraard het goede voorbeeld blijven geven. Uitgangspunt is dat alle gemeentelijke gebouwen op termijn energieneutraal zijn.

VDG hecht belang aan een **SCHONE EN VEILIGE LEEFOMGEVING** voor de inwoners van de gemeente Oss. Overlast en asociaal gedrag in de directe leefomgeving zijn vaak bepalend voor het gevoel van veiligheid. VDG vindt het onacceptabel dat bewoners zich onveilig of ongemakkelijk voelen in hun eigen leefomgeving. De wijkagent dient daarom zichtbaar te zijn in, maar vooral ook bereikbaar te zijn voor de wijken en kernen.

Met het **WIJKGERICHT WERKEN** heeft de VDG al eerder ingezet op het werken aan de sociale relaties in de wijken en kernen. Wij juichen dan ook projecten, zoals buurtpreventie en buurt-whatsapp groepen, van harte toe. VDG is voor cameratoezicht, maar alleen op plekken waar het echt nodig is. Daarmee bedoelen we plekken waar relatief veel incidenten plaatsvinden. Cameratoezicht is in principe tijdelijk en zou ook kunnen worden ingezet bij een inbraakgolf in een wijk of veel overlast.

Inwoners moeten zich in hun vrije tijd ook in de eigen omgeving te vermaken. Naast sportieve -, culturele- en educatieve activiteiten dienen er ook voldoende mogelijkheden te zijn voor **RECREATIE** en vermaak. Gelukkig heeft de gemeente Oss genoeg plekken waar inwoners terecht kunnen voor hun vrijetijdsbesteding. Variërend van een bezoekje aan de kinderboerderij/NME centrum Elzeneind of het Golfbad in Oss tot wandel- of fietstochtjes in het rivierenlandschap en vestingstadjes. Of in de bossen van Herperduin en de Maashorst. VDG ziet in het nieuwe Platform Vrijetijd Oss een goede partner om initiatieven op dit terrein te stimuleren en faciliteren. Wij vinden dat dit platform blijvend moet worden ondersteund, zodat ook initiatieven die van onderaf komen en de samenwerking zoeken, een beroep kunnen doen op dit platform. VDG is van mening dat de kansen op samenwerking toenemen wanneer samen met de regio wordt opgetrokken. Wat VDG betreft hoort daar naast de samenwerking in de Maashorst zeker ook het Land van Maas en Waal bij. Samen met hen gaan we voor verbetering en uitbreiding van het Maastoerisme, het behoud van de Maasveren en natuurlijk de bakenbomen.

VDG wil Oss de komende periode echt gastvrij maken door het afschaffen van de **TOERISTENBELASTING**. Zo kunnen we niet alleen in woorden, maar ook in daden, de gastvrijheid van de gemeente Oss laten zien.

4 GROEI

In de laatste decennia is de gemeente Oss flink gegroeid, niet alleen door natuurlijke aanwas, maar vooral door gemeentelijke herindelingen met Megen, Haren en Macharen, Berghem, Ravenstein en Herpen, Lith en Geffen. De gemeente Oss is daarmee in korte tijd gegroeid naar een centrumgemeente met een belangrijke regionale betekenis. Deze groei heeft niet alleen geleid tot meer inwoners en meer grondgebied maar ook tot meer identiteiten. Door de relatief korte tijd waarbinnen deze **GROEI** heeft plaats gevonden hebben nog niet alle inwoners het besef of het gevoel bij elkaar te horen. Wat VDG betreft moet de unieke **IDENTITEIT** van alle woongemeenschappen gekoesterd worden, maar zal gelijktijdig ook werk gemaakt moeten worden van een gevoel van saamhorigheid.

Om bestaande voorzieningen zoveel mogelijk in stand te houden en mogelijk te verbeteren is het van belang dat er ook ruimte is voor economische groei.

Een krachtige centrumgemeente verdient een **STERK BESTUUR**. VDG ziet dat deze tijd vraagt om een gemeentelijke overheid die initiatief neemt, regie pakt en samenwerking bevordert. Niet alleen binnen de grenzen van de eigen gemeente, maar ook daarbuiten. Binnen de gemeentegrenzen mogen onze inwoners vertrouwen op een gemeente die oog heeft voor ontwikkelingen op wijk- en kernniveau. VDG ziet een veranderende rol voor de gemeente, nog meer dan voorheen ligt de oplossing in maatwerk. Volgens VDG is het de rol van de gemeente om samen met inwoners en alle organisaties die in Oss actief zijn, vorm te geven aan onder meer de kwaliteiten van de eigen leefomgeving. Dit noemen we de netwerksamenleving. Communicatie is daarbij het toverwoord, of dat nu via de digitale weg of het persoonlijke woord gebeurt. Onze inwoners moeten kunnen vertrouwen op de gemeente.

De gemeente Oss beschikt over een goed **VESTIGINGSKLIMAAT** voor bedrijven. Het feit dat startende bedrijven de meeste kans tot succes hebben in Oss, onderschrijft dit. VDG is van mening dat Oss zich nog actiever moet richten op de vestiging van bedrijven in onze topsectoren, te weten (maak)industrie, agrifood, bouw, logistiek, pharma en health. De komende periode dient de gemeente Oss zich daarnaast ook te richten op het creëren van een vestigingsklimaat voor bedrijven met hoogwaardig werk. Ook hier geldt dat samenwerking in de regio wellicht nog meer kansen geeft om je te onderscheiden. De gemeente wordt daarmee aantrekkelijker voor wonen, werken en recreëren. Een langdurende imago campagne voor deze 'nieuwe' gemeente Oss is wat VDG betreft hierbij cruciaal en maakt het verschil tussen falen of succes.

Op Vorstengrafdonk heeft Oss nog uitgeefbare grond. Grote bedrijven kunnen vervolgens worden doorverwezen naar Heesch-West. De overige **BEDRIJVENTERREINEN** in de gemeente Oss zijn allemaal (zo goed als) vol. Met name voor het MKB zijn nog maar beperkt kavels

beschikbaar. We moeten snel met de Provincie het overleg aangaan om extra grond uit te kunnen geven om ruimte te bieden aan lokale ondernemers. VDG vindt het belangrijk dat de gemeente blijft investeren in de samenwerking met het georganiseerde bedrijfsleven. De afgelopen jaren is gebleken dat juist die samenwerking de kracht van Oss was.

Ook de economie van het buitengebied is belangrijk. Helaas zijn hier vaak nog ouderwetse internet voorzieningen aanwezig die een goede bedrijfsvoering beperken. Vanwege de grote onderlinge afstanden toont de markt geen interesse. Daarom wil VDG dat de gemeente een business case opzet om in eigen beheer **GLASVEZEL** in het buitengebied aan te leggen.

VDG vindt een goede balans tussen geld verdienen en duurzaam ondernemen, vanzelfsprekend. De gemeente zorgt voor de randvoorwaarden, bedrijven moeten bereid zijn te investeren. Groei van de Osse economie leidt tot meer **WERKGELEGENHEID**. Dit maakt dat we mensen kunnen binden en creëert draagvlak voor behoud en mogelijk zelfs uitbreiding van voorzieningen voor onderwijs, sport, cultuur en vrijetijdsbeleving. Hierdoor kan groei uiteindelijk een zegen zijn voor alle inwoners van de gemeente Oss.

Nu het economisch beter gaat moet het vestigingsbeleid zich meer richten op het ontdekken van nieuwe mogelijkheden en het aantrekken van nieuwe ondernemers. Daarbij hoort een goed startersbeleid. Om dit een nieuwe impuls te geven pleit VDG voor een imagocampagne. Kijkend naar de **REGIONALE ARBEIDSMARKT**, dient de focus voor Oss te liggen op onze topsectoren. Daarom willen we de samenwerking met Pivot Park en de Talentencampus intensiveren en de positie van de Osse haven verder versterken.

Om die positie waar te maken vindt VDG een **LOBBY** noodzakelijk, vooral op het gebied van de regionale ontsluiting van Oss. Wij willen ons sterk maken voor het opwaarderen van knooppunt Paalgraven, voor een aantrekkelijker en beter bereikbaar Oss. Verdubbeling van de spoorbrug in Ravenstein is noodzakelijk voor een snellere en betere treinverbinding. Op de lange termijn is de realisatie van een spoorwegstation in Berghem een vurige wens.

De gemeente Oss is in relatief korte tijd gegroeid naar een gemeente met 23 kernen, een oppervlakte van ca. 18.000 ha. met ruim 40 kilometer Maasoever. Dit biedt kansen op het gebied van **TOERISME EN RECREATIE**. VDG wil zich inspannen om, daar waar zich kansen voordoen, ontwikkelingen op het gebied van toerisme en recreatie te stimuleren en te steunen. De rol van de gemeente is ondersteunend aan het bedrijfsleven en kan niet zonder een goede samenwerking en afstemming met de partners. Verdere ontwikkeling van De Maashorst en de Lithse Ham zijn in de komende periode van groot belang. Ten aanzien van de ontwikkeling van de Maashorst vindt VDG het wel belangrijk dat er een goede **BALANS** blijft tussen natuurontwikkeling en de gebruikersfunctie van de bossen. Er moet ruimte blijven voor wandelaars, mountainbikers, ruiters, honden, kindervakantiewerk en ondernemers.

De verloedering van de Geffense Plas is ons een doorn in het oog. Graag willen we ook hier de komende jaren stappen zetten om de unieke recreatieve potentie van dit gebied beter te benutten.

Door groei krijgt de gemeente Oss steeds meer een rol als **CENTRUMGEMEENTE** in de regio. VDG is een lokale partij, maar ook voor ons houdt de wereld niet op bij onze gemeentegrenzen. VDG vindt dat de gemeente Oss een belangrijke voortrekkersrol binnen de regio dient te vervullen op het gebied van slim samenwerken. Bij de afweging om met andere gemeenten concreet samen te werken staat steeds de volgende vraag centraal: “Kan het door samenwerking beter, slimmer of goedkoper of levert het anderszins echt iets op voor Oss, haar ondernemers, haar instellingen en haar inwoners?”. Ook in de toekomst blijven wij open staan voor (vergaande) samenwerking met onze buurgemeenten. VDG wil er echter voor waken dat bestuurlijke groei niet ten koste gaat van de lokale verschillen. Er moet altijd respect zijn voor de **EIGEN IDENTITEIT VAN WIJKEN EN KERNEN**. Dit geldt ook voor nieuwe kernen. De afstand tussen inwoner en overheid kan volgens VDG slechts op lokaal niveau worden verkleind!

De lasten zijn de laatste jaren licht toegenomen. Dat was ook nodig om de kortingen van het Rijk op te vangen en verdere bezuinigingen te voorkomen. We hebben een **LASTENDRUK** die nog steeds beduidend lager is dan het landelijk gemiddelde. Een Osse vuistregel is dat onze lastendruk minimaal €22,50 onder het landelijk gemiddelde moet blijven. Op dit moment zitten we ruim € 40,00 onder dat gemiddelde. Ook de komende jaren willen we uiterst terughoudend zijn met verdere lastenverhoging. VDG beseft heel goed dat het bij de inwoners en bedrijven op een gegeven moment ook niet meer te halen is. Kritisch blijven op de kosten van de eigen organisatie en op de financiële gevolgen op zowel de korte- als de lange termijn, bij alle te nemen besluiten, blijft voor de VDG een ingebakken discipline. VDG heeft al een groot aantal jaren de wethouder geleverd die de vinger aan de financiële pols hield. En is zelfs in de zware crisisjaren in staat gebleken de financiën voor de gemeente Oss redelijk op pijl te houden. Zonder de rekening daarvoor onnodig hoog op te laten lopen bij inwoners en bedrijven.

5 MAATWERK, WAAR MOGELIJK!

VDG stelt de behoeften, wensen en individuele situatie van de inwoner centraal. Maar zoals al gemeld werd in hoofdstuk 1 onder Stadteland heeft de gemeente Oss te maken met een grote diversiteit aan woongemeenschappen met zowel stedelijke- als plattelandsproblemen. VDG is daarom van mening dat zo veel mogelijk maatwerk nodig is om maximaal aan ieders wensen en behoeften tegemoet te kunnen komen. Met name als het gaat om de thema's zorg en welzijn vindt VDG dat maatwerk uitgangspunt moet zijn.

VDG ziet de nieuwe taken voor gemeenten op het gebied van jeugdzorg, WMO (huishoudelijke hulp, zorg) en de Participatiewet als een kans om nog meer voor haar inwoners te kunnen betekenen. **MAATWERK** is hierbij nodig om oplossingen zo veel mogelijk passend te laten zijn, maar ook om de inzet van zwaardere zorg te voorkomen. Goed georganiseerde contacten en onderlinge verbondenheid in de wijken en dorpen draagt bij aan vroegtijdige signalering waardoor vaak voorkomen wordt dat zaken van kwaad naar erger gaan (preventie).

Goed welzijnsbeleid is essentieel omdat inwoners die zich gelukkig voelen in hun eigen omgeving aantoonbaar minder zorg nodig hebben. Onder de eerder genoemde pijlers worden tal van zaken genoemd die invloed hebben op ieders welbevinden. VDG ziet door vroegtijdige zorgmaatregelen kansen om te komen tot **PREVENTIE**. Er moet nog betere afstemming zijn tussen zorg en welzijn plaatsvinden. Met name de **AFSTEMMING** tussen professionele- en vrijwilligersorganisaties. Bestaande welzijnsvoorzieningen, zoals activiteiten in de buurt, moeten bereikbaar zijn voor de alle doelgroepen. Of het nu gaat om ouderen, jongeren, vergunninghouders of mensen met een beperking. Daar waar mogelijk moeten budgetten worden samengevoegd, zodat deze effectiever kunnen worden ingezet. Alleen zo kunnen we de **ZORGKOSTEN** beheersbaar houden. De gemeente vraagt van haar inwoners om meer problemen zelf op te lossen. Dat vereist zelfredzaamheid en eigen regie. VDG vindt het belangrijk dat er een vorm van Persoonsgebonden Budget blijft bestaan. Zij die niet in staat zijn om eigen regie te voeren, moeten te allen tijde kunnen rekenen op de ondersteuning van de gemeente.

VDG vindt dat **ZORG EN ONDERSTEUNING** zo moet worden georganiseerd, dat iedereen naar vermogen actief kan deelnemen aan de maatschappij. Dit vraagt om een individuele benadering en de bereidheid van de gemeente tot samenwerking met betrokken instanties om ook maatwerkoplossingen te bieden. Niet regels en beperkingen staan centraal maar de oplossing. Vertrouwen in de **EIGEN KRACHT** van mensen daar gaat het VDG om. Mensen willen als kan zelf regie hebben over hun zorg en welzijn. Of op z'n minst betrokken worden bij keuzes die hem of haar aangaan. Daarom vindt VDG goede begeleiding van groot

belang. Op basis van de individuele wensen en mogelijkheden stelt de zorgvrager, waar nodig samen met het wijkteam, een zorgplan op.

De rol van **MANTELZORGERS** is essentieel bij de zorg en ondersteuning van kwetsbare inwoners in hun eigen omgeving. VDG wil dat ouderen en mensen met een beperking zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen wonen. Wij vinden dat mantelzorgers goede ondersteuning verdienen bij hun belangrijke en zware taak. VDG wil voorkomen dat mantelzorgers zelf mantelzorgers nodig hebben. Wanneer blijkt dat meer zorg nodig is als familie, vrienden en burens kunnen bieden wordt er gekeken naar (meer) professionele zorg.

Wij vinden dat bij het uitvoeren van de kerntaken van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) de focus moet liggen op een **VANGNET VOOR KWETSBARE GROEPEN**. Hierbij denken wij aan hulpbehoevende ouderen, chronisch zieken en mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking die niet goed zelfstandig kunnen functioneren en/of sociaal geïsoleerd dreigen te raken. Dit geldt ook voor mensen met geestelijke gezondheidsproblematiek. De gemeente zorgt dat deze kwetsbare groepen ook daadwerkelijk kunnen (blijven) deelnemen aan de maatschappij. VDG vindt een soepele **IN- EN BIJWOONREGELING** ten behoeve van mantelzorg daarbij ook belangrijk.

De gemeente Oss laat met de **PROEFTUIN RUWAARD** zien dat we door uit te gaan van de behoefte van de hulpvrager, ook professionele organisaties anders kunnen laten werken. We stimuleren **INNOVATIE** door ons zelf open te stellen en dat ook te vragen van onze partners. VDG vindt dat deze werkwijze navolging verdiend en breder opgepakt moet worden. Het slim inzetten van nieuwe spelers, hulpmiddelen en processen zorgt voor verhoging van de kwaliteit en beheersbaarheid van uitgaven binnen zorg en welzijn.

Ook de **JEUGDZORG** is sinds 2015 een taak van de gemeente. Ook deze overheveling is gepaard gegaan met bezuinigingen vanuit het Rijk. VDG vindt het de taak van de gemeente ervoor te waken dat de kwaliteit van de zorg niet afneemt door deze bezuinigingsmaatregel. Het gaat hier immers om een van de meest kwetsbare groepen in de samenleving. VDG wil inzetten op acties die het sociale netwerk van **JONGEREN** versterken.

VDG is daarbij een voorstander van een **WIJK- EN KERNGERICHT AANPAK**. Hulpverleners kennen de mensen in de wijk of kern en de problemen die daar spelen. Zij werken samen met het gezin en het netwerk van het gezin om zorg op maat te leveren. Wij zien dat graag terug in de vorm van het ouder- kindcentra, passend onderwijs, begeleiding naar werk, en een gezonde leefstijl. De sociale wijkteams zijn hierbij cruciaal. Wat VDG betreft zijn onze sociale teams nog onvoldoende zichtbaar en ligt er een taak bij Ons Welzijn om ervoor te zorgen dat de sociale wijkteams meer zichtbaar zijn.

Het is belangrijk dat jongeren tijdig en **DICHT BIJ HUIS** de juiste zorg krijgen. Wijk- en dorpsraden moeten hierover kunnen adviseren. Zij kunnen ook informatiebijeenkomsten organiseren over de specifieke zorgbehoefte van een wijk of kern.

De gemeente Oss heeft een krachtig **ARMOEDEBELEID**. Helaas zien we dat steeds meer mensen een beroep moeten doen op ondersteuning door de gemeente. Ook het aantal mensen met problematische schulden neemt toe. Gelukkig weet de gemeente Oss, samen met maatschappelijke partners, steeds meer mensen te bereiken die in de problemen zitten. VDG zet in op het handhaven van het armoedebeleid, ook als hiervoor extra middelen nodig zijn. Wij willen de komende periode extra aandacht besteden aan verborgen armoede onder de werkende inwoners (the working poor) en ZZP'ers. Mensen in de bijstand zonder uitzicht op betaald werk en mensen met een beperking hebben het extra moeilijk. Wij willen mensen met een uitkering **STIMULEREN** om mee te doen en als het kan iets terug te doen richting de samenleving. Actief aan jezelf werken, vrijwilligerswerk of meer kansen voor jezelf creëren zien wij als een tegenprestatie. Het uitgangspunt is dat inwoners met een uitkering niet thuis zitten maar actief zijn met (vrijwilligers)werk, opleiding, sporten en bewegen. Het vergroten van **PERSPECTIEF** staat wat VDG betreft centraal voor deze groep. Helaas zien we vaak een relatie tussen schulden, armoede en laaggeletterdheid. Gelukkig heeft de gemeente Oss, oog voor **LAAGGELETTERDEN**. Het is belangrijk dat ook de mensen die moeite hebben met lezen en schrijven, mee kunnen doen. VDG vindt dat dit blijvend moet worden ondersteund door de gemeente.

De steeds groter wordende groep **OUDEREN** is op één of andere wijze (maatschappelijk) actief. Gelukkig zijn veel ouderen gezond en vitaal. Deze groep senioren is voor hun omgeving ook een groep 'vrijwilligersgoud'. Het is van groot belang deze groep te boeien, te prikkelen en te stimuleren om zich in te (blijven) zetten voor de gemeenschap. Een goed vrijwilligersbeleid blijft daarvoor van groot belang.

Maar er blijft ook een groep die niet in beeld is niet aangesloten is bij een ouderenvereniging of niet maatschappelijk actief. VDG ziet als risico dat deze ouderen tussen wal en schip terecht kunnen komen. Met de transitie van de AWBZ naar de WMO is de zorg voor ouderen binnen het taakveld van de gemeente gekomen. Daarom wil VDG zorg voor ouderen nog laagdrempeliger maken. Ook hier geldt, net als voor de jongeren, dat zorg vooral dicht bij huis moet worden georganiseerd. Ouderen mogen niet aan hun lot worden overgelaten en alleen afhankelijk zijn van zorginstellingen en -organisaties.

TOT SLOT

Bent u ook enthousiast over ons programma en de speerpunten voor de komende jaren? Stem dan op 21 maart 2018 op VDG.

Heeft u in de tussentijd vragen? Kijk dan op de website www.vdg-oss.nl.

Hier vindt u ook de speerpunten per kern of cluster van kernen.